

УДК 351:338.2(477)

DOI: <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2025-14-102-109>

Пукір Деніс, аспірант Національного
аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Pukir Denis, graduate student at
M.E. Zhukovsky National Aerospace
University «Kharkiv Aviation Institute»

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-3368-0582>

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ У ПЕРІОД ПІСЛЯВОЄННОЇ РОЗБУДОВИ В УКРАЇНІ

STRATEGIC PLANNING OF STATE SOCIO-ECONOMIC POLICY DURING THE PERIOD OF POST-WAR DEVELOPMENT IN UKRAINE

Анотація. У статті здійснений системний аналіз стратегічного планування державної соціально-економічної політики у період післявоєнної розбудови в Україні. Зазначено, що стратегічне планування державної соціально-економічної політики у період післявоєнної розбудови України постає як ключовий інструмент забезпечення відновлення, модернізації та довгострокової стійкості суспільно-економічної системи. Йдеться не лише про відновлення зруйнованої інфраструктури, а й про формування нових підходів до розвитку, що враховують глобальні тенденції, європейську інтеграцію та внутрішні соціальні потреби. Обґрунтовано, що стратегічне планування державної соціально-економічної політики у період післявоєнної розбудови в Україні має багаторівневу та поетапну структуру. Перший етап – діагностичний етап (оцінка потреб і ресурсів). Другий етап – визначення стратегічних цілей і пріоритетів. Третій етап – розроблення сценаріїв і вибір моделі розвитку. Четвертий етап – формування програмно-цілевих документів. П'ятий етап – інституціоналізація та координація. Шостий етап – реалізація програм і політик. Сьомий етап – моніторинг, оцінювання та коригування. Етапи стратегічного планування утворюють цілісну систему, яка поєднує аналітику, цілевизначення, нормативну й інституційну базу, фінансове та партнерське забезпечення, практичну реалізацію і контроль. Їхня послідовність відображає логіку руху від діагностики до результатів, а взаємопов'язаність забезпечує безперервність процесу і його адаптивність у динамічних умовах післявоєнного розвитку. Таким чином, стратегічне планування державної соціально-економічної політики в Україні у період післявоєнної розбудови є не лише технічним інструментом управління, а й концептуальною рамкою для формування нового соціального контракту між державою, суспільством і міжнародними партнерами. Воно повинно спиратися на цінності сталого розвитку, враховувати інтереси вразливих груп населення та одночасно створювати умови для модернізації економіки, що у підсумку забезпечить не лише відновлення, а й довготривалу конкурентоспроможність України на глобальному рівні.

Ключові слова: публічне управління, стратегічне планування, стратегічне управління, післявоєнне відновлення, соціально-економічна політика, фінансова політика, економічна політика, соціальна політика.

Abstract. The article provides a systematic analysis of strategic planning of state socio-economic policy during the period of post-war development in Ukraine. The author notes that strategic planning of state socio-economic policy during the period of post-war development of Ukraine appears as a key tool for ensuring the restoration, modernization and long-term sustainability of the socio-economic system. It is not only about the restoration of destroyed infrastructure, but also about the formation of new approaches to development that take into account global trends, European integration and internal social needs. The article substantiates that strategic planning of state socio-economic policy during the period of post-war development in Ukraine has a multi-level and phased structure. The first stage is the diagnostic stage

(assessment of needs and resources). The second stage is the definition of strategic goals and priorities. The third stage is the development of scenarios and the choice of a development model. The fourth stage is the formation of program-target documents. The fifth stage is institutionalization and coordination. The sixth stage is the implementation of programs and policies. The seventh stage is monitoring, evaluation and adjustment. The stages of strategic planning form a holistic system that combines analytics, goal setting, regulatory and institutional framework, financial and partnership support, practical implementation and control. Their sequence reflects the logic of movement from diagnostics to results, and their interconnectedness ensures the continuity of the process and its adaptability in the dynamic conditions of post-war development. Thus, strategic planning of state socio-economic policy in Ukraine during the period of post-war reconstruction is not only a technical management tool, but also a conceptual framework for the formation of a new social contract between the state, society and international partners. It should be based on the values of sustainable development, take into account the interests of vulnerable groups of the population and at the same time create conditions for modernization of the economy, which will ultimately ensure not only recovery, but also long-term competitiveness of Ukraine at the global level.

Keywords: public administration, strategic planning, strategic management, post-war recovery, socio-economic policy, financial policy, economic policy, social policy.

Постановка проблеми. Стратегічне планування державної соціально-економічної політики у період післявоєнної розбудови набуває особливого значення, адже саме від його якості залежить здатність країни швидко відновити зруйновані території, забезпечити стабільність суспільства й створити підґрунтя для довгострокового розвитку. В умовах масштабних людських, економічних та інфраструктурних втрат Україна потребує чіткої, системної та науково обґрунтованої моделі ухвалення рішень, яка дозволить оптимально використовувати ресурси, координувати дії державних і місцевих органів влади, міжнародних партнерів та бізнесу.

Комплексне планування є необхідною умовою для запуску стійких реформ, оновлення економіки на інноваційних засадах, посилення інституційної спроможності державного управління та зменшення соціальних дисбалансів. Воно забезпечує прогнозованість державної політики, формує довіру суспільства і міжнародних інвесторів, дозволяє запобігати ризикам та швидко реагувати на виклики, пов'язані з безпековою ситуацією та глобальними тенденціями.

У період післявоєнної відбудови стратегічне бачення розвитку дає можливість не лише відновити довоєнний рівень життя, а й перейти на якісно новий формат управління, орієнтований на стійкість, конкурентоспроможність, соціальну справедливість та інтеграцію у європейський простір. Саме тому ефективне стратегічне планування виступає ключовим механізмом формування майбутнього України у найближчі десятиліття.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання стратегічного планування державної соціально-економічної політики, у тому числі у повоєнній відбудові проаналізовані в деяких публікаціях, зокрема таких авторів як Т. Буй, Л. Ваганова, М. Кизим, Л. Козловська, Т. Куранда, А. Магомедов, О. Мантур-Чубата, І. Новікова, О. Охріменко, Т. Писаренко, Р. Попов, О. Ткаченко, М. Трещов та ін.

Метою статті є системний аналіз стратегічного планування державної соціально-економічної політики у період післявоєнної розбудови в Україні.

Виклад основного матеріалу. Стратегічне планування державної соціально-економічної політики у період післявоєнної розбудови України постає як ключовий інструмент забезпечення відновлення, модернізації та довгострокової стійкості суспільно-економічної системи. Йдеться не лише про відновлення зруйнованої інфраструктури, а й про формування нових підходів до розвитку, що враховують глобальні тенденції, європейську інтеграцію та внутрішні соціальні потреби. За умов масштабних руйнувань економіки та соціальної сфери критично важливим є застосування концепцій стратегічного управління, які дозволяють синхронізувати коротко- і довгострокові цілі, визначати пріоритети державної політики та забезпечувати їхню реалізацію через інституційно закріплені механізми.

У післявоєнний період стратегічне планування набуває системного характеру, оскільки поєднує відновлювальну, стабілізаційну та інноваційну функції. Відновлювальна функція полягає у відбудові критичної інфраструктури, промисловості, житлового фонду та соціальних інститутів. Стабілізаційна спрямована на подолання економічної рецесії, зниження рівня безробіття, відновлення платоспроможності населення та фінансової системи. Інноваційна функція передбачає переорієнтацію економіки на принципи «зеленого» переходу, цифровізації та інтеграції у європейський простір. У цьому контексті варто підкреслити, що сучасні дослідження доводять ефективність інтегрованих стратегій розвитку, які спираються на принципи сталого розвитку та багаторівневого врядування [1].

Особливість стратегічного планування державної соціально-економічної політики в післявоєнний період полягає в необхідності жорсткого, але гнучкого балансування між нагальними внутрішніми соціальними потребами та зовнішніми очікуваннями міжнародних партнерів і донорів. Цей баланс не є лише технічною задачею розподілу ресурсів; він має політичний, інституційний і морально-етичний вимір, оскільки від нього залежить легітимність держави в очах громадян, ефективність відновлення і можливість отримання масштабного міжнародного фінансування. В літературі з питань післяконфліктного відновлення підкреслюється, що реконструкція завжди поєднує економічні, соціальні та політичні виміри, і успіх відновлення значною мірою визначається здатністю уряду поєднати короткострокову допомогу з довгостроковими перетвореннями [2].

З внутрішнього боку, формування соціально-економічної політики має пріоритизувати комплексні заходи соціального захисту, орієнтовані на вразливі групи – ветеранів, внутрішньо переміщених осіб, сім'ї загиблих і поранених, а також осіб, які втратили засоби до існування. Практичні інструменти включають таргетовані грошові трансфери, тимчасові програми зайнятості та громадських робіт, житлові програми (тимчасове та довгострокове відновлення житла), відновлення соціальних послуг (охорона здоров'я, освіта, соціальні служби), ментальне та соціальне супроводження постраждалих груп. Водночас ці заходи повинні бути спроектовані з урахуванням фінансової сталості та мінімізації ризиків створення довготривалих фіскальних зобов'язань без чітких джерел фінансування; у практиці Міжнародних фінансових організацій і донорських ініціатив також наголошується на необхідності прозорих процедур верифікації виплат та контролю за витратами, особливо у секторах охорони здоров'я та соціальної допомоги.

Зовнішні партнери – насамперед, Міжнародний валютний фонд (МВФ), Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), інституції Європейського Союзу та двосторонні донори – надають фінансову підтримку, але водночас висувають очікування щодо впровадження структурних реформ: посилення прозорості і підзвітності, реформування системи державних фінансів та публічних закупівель, боротьби з корупцією, удосконалення регуляторного середовища для бізнесу та створення умов для конкурентоспроможного відновлення. Умовність надання ресурсів (умови фінансування) часто охоплює вимоги до макроекономічної стійкості, проведення судової та адміністративної реформ, а також впровадження систем управління проектами з прозорою системою відбору та моніторингу. З огляду на масштаби потреб у відновленні та реконструкції, координація між фінансовими інституціями і погодження реформ із програмами підтримки стають критично важливими [3].

Ці два вектори – соціальний захист і структурні реформи – створюють низку методологічних і практичних дилем: по-перше, питання послідовності (секвенування) реформ – швидкі фіскальні корекції або скорочення субсидій без надійних компенсаторних механізмів посилюють соціальну вразливість і можуть підривати суспільну підтримку реформ; по-друге, питання таргетування допомоги – універсальні програми дають швидкий ефект, але можуть бути дорогими та менш ефективними з погляду адресності, тоді як таргетовані інтервенції потребують дієвих систем реєстрації й ідентифікації отримувачів (що в умовах переміщення населення є складним завданням); по-третє, необхідність поєднання короткострокових заходів соціального характеру з довгостроковими інституційними реформами вимагає запровадження механізмів «фазування» умовності – тобто поетапного виконання зобов'язань, синхронізованого з досягненням соціально

значимих результатів. Наукові й практичні дослідження пропонують модель, за якої паралельно з обов'язковими структурними змінами впроваджуються компенсаторні та захисні заходи для найбільш уражених категорій населення, що знижує політичні та соціальні ризики реформ [2].

Інституційна організація процесу відновлення та координація донорів відіграють ключову роль у забезпеченні збалансованості політики. Практичні механізми включають створення централізованих платформ координації (національні агентства або міжвідомчі ради з відновлення), єдиних реєстрів і «єдиного проєктного пулу» для відбору пріоритетних проєктів, прозорих процедур публічних закупівель і супровідних аудиторських механізмів, а також мультидонорських трастових фондів, що дозволяють поєднувати технічну допомогу і фінансування. Координація має забезпечувати узгодження стратегічних цілей (відбудова інфраструктури, відновлення соціальних послуг, економічна трансформація) з джерелами фінансування і вимогами донорів так, щоб уникнути дублювання і забезпечити простежуваність результатів. Для цього міжнародні ініціативи пропонують механізми програмного фінансування та спеціалізовані фонди, які синхронізують фінансові потоки з національною стратегією відновлення.

Контроль, підзвітність і моніторинг є технічною платформою, що дозволяє поєднати соціальні інтервенції з умовністю реформ. Ефективні практики включають: обов'язкові незалежні ревізії і аудити програм (з оприлюдненням результатів), розвиток електронних систем реєстрації отримувачів допомоги й e-procurement (електронні публічні закупівлі), відкрите звітування про використання коштів у режимі open-data, а також створення механізмів зворотного зв'язку від громадян і громадянського суспільства. Така прозорість підвищує довіру донорів і водночас мінімізує корупційні ризики, що є однією з центральних умов доступу до масштабного багатостороннього фінансування та інвестицій. Практичні приклади підтверджують, що поєднання адміністративних реформ із системами зовнішнього та внутрішнього контролю значно підвищує ефективність витрачання ресурсів на соціальний захист і відбудову [4].

Змістовне наповнення стратегічного планування в сфері державної соціально-економічної політики у післявоєнний період має базуватися на трьох взаємопов'язаних принципах – інклюзивності, стійкості та партнерства – оскільки лише синергія цих підходів дозволяє поєднати невідкладні гуманітарно-соціальні потреби з довгостроковими перетвореннями економіки та інституцій. Масштаб руйнувань і обсяг необхідних інвестицій у відновлення вимагають, з одного боку, спрямованих соціальних інтервенцій для захисту вразливих категорій, а з іншого – системних змін, які підвищують конкурентоспроможність та стійкість національної економіки; тому стратегія має бути одночасно адресною, програмно скоординованою й орієнтованою на довготривалі результати [5].

Інклюзивність у контексті післявоєнного планування означає системне залучення широкого кола учасників – центральних і місцевих органів влади, бізнесу, громадянського суспільства, професійних асоціацій, академічної спільноти та міжнародних організацій – до процесу визначення пріоритетів, проєктування інтервенцій та моніторингу їх реалізації. Практично це вимагає здійснення картування зацікавлених сторін, організації багаторівневих консультаційних механізмів (громадські слухання, робочі групи, партнерські платформи), включення представників уразливих груп (ветеранів, внутрішньо переміщених осіб, сімей загиблих) до процедур прийняття рішень та забезпечення гендерно-чутливого підходу в програмах відновлення. Інклюзивність підвищує легітимність політики, дозволяє точніше ідентифікувати реальні потреби й зменшує ризики соціального опору реформам, що є критично важливим для успішної імплементації відновлювальних програм [6].

Стійкість як принцип стратегічного планування охоплює екологічний, економічний і соціальний виміри. Екологічна складова передбачає «будувати краще» – впроваджувати реконструкцію інфраструктури з урахуванням енергоефективності, зменшення викидів і кліматичної адаптації; економічна – спрямувати відновлення на диверсифікацію виробництва, розвиток локальних ланцюгів доданої вартості та стимулювання малого й середнього підприємництва; соціальна – забезпечити відновлення доступу до базових послуг (охорона здоров'я, освіта,

соціальний захист) з урахуванням тривалого функціонування системи. На рівні енергетики прагнення до енергетичної незалежності має спиратися на поєднанні відновлюваних джерел енергії, децентралізованих систем генерації та підвищенні стійкості розподільних мереж – підхід, що водночас знижує вразливість до зовнішніх шоків і сприяє «зеленому» відновленню [7].

Забезпечення продовольчої безпеки та відновлення аграрного сектору також має становити центральну складову принципу стійкості. Відновлення робочих місць у сільській місцевості, відновлення доступу до насіння, добрив і логістики, реконструкція складських потужностей та розвиток локальних продовольчих систем зменшують залежність від імпорتنих ланцюгів і підвищують стійкість громад. Комплексний підхід до продовольчої безпеки включає оцінку ризиків, підтримку аграрних підприємств, таргетовані програми для найвразливіших домогосподарств і заходи з відновлення експортних ланцюгів, зважаючи на роль України в регіональній продовольчій безпеці [8].

Партнерство реалізується через координацію дій держави та міжнародних донорів, узгодження національної стратегії відновлення з програмами технічної й фінансової підтримки, а також через створення механізмів спільного фінансування і програмної координації. Пулінг ресурсів (мультидонорні трастові фонди), програмне фінансування, погоджені системи моніторингу результатів і чітка секвенція умов (поетапна умовність) дозволяють забезпечити синхронізацію вимог донорів із національними пріоритетами та зменшити адміністративне навантаження на бенефіціарів. Водночас міжнародні партнери часто висувають вимоги до макроекономічної стабільності, реформ у сфері публічних фінансів і публічних закупівель, протидії корупції та підвищення прозорості, що робить координацію і погодження політик ключовим інструментом для залучення масштабного фінансування.

Операційна імплементація принципів інклюзивності, стійкості й партнерства потребує конкретних інструментів управління: інституційні платформи координації (міжвідомчі ради, національні агентства відновлення) з чіткими мандатами; єдині реєстри проєктів і бенефіціарів, цифрові системи ідентифікації та реєстрації одержувачів допомоги; програмне фінансування і мультидонорські фонди для узгодженого розподілу ресурсів; системи моніторингу і оцінювання з відкритим звітуванням і незалежними аудитами; інструменти соціального захисту, які поєднують тимчасові грошові трансфери, програми оплачуваної громадської праці та програми професійної перепідготовки з метою уникнення хронізації фіскальних зобов'язань. Такі комплекси заходів втілюють принцип «захист при трансформації», коли короткострокові компенсаційні програми супроводжують структурні перетворення.

Важливою складовою стратегічного планування є просторовий вимір відновлення. Територіальна диференціація наслідків війни вимагає адаптованих стратегій для різних регіонів: для прифронтових територій першочерговими стають заходи безпеки та базове відновлення інфраструктури, тоді як для відносно стабільних регіонів – стимулювання інноваційної діяльності, розвиток інвестиційного клімату та підтримка підприємництва. Впровадження принципів децентралізації в умовах післявоєнної розбудови створює додаткові можливості для локалізації стратегій розвитку та посилення ролі органів місцевого самоврядування.

Наукові дослідження підтверджують, що стратегічне планування післявоєнної політики має включати механізми моніторингу та оцінювання результативності, що дозволяє коригувати програми відповідно до динаміки внутрішніх і зовнішніх умов [9]. Для України це особливо актуально у контексті інтеграції до Європейського Союзу, де прозорість і результативність стратегічних документів визначають рівень доступу до фінансових ресурсів.

Проведений аналіз дає підстави зазначити, що стратегічне планування державної соціально-економічної політики у період післявоєнної розбудови в Україні має багаторівневу та поетапну структуру. Кожен етап виконує специфічні завдання, але водночас інтегрований у єдину логіку відновлення та довгострокового розвитку. Такий підхід дозволяє поєднати оперативні заходи, спрямовані на подолання наслідків війни, з інституційними реформами та системною модернізацією.

1. Діагностичний етап (оцінка потреб і ресурсів). Цей етап передбачає всебічний аналіз стану економіки, соціальної сфери, інфраструктури та інституцій після завершення активної фази воєнних дій. Він включає оцінку масштабів руйнувань, визначення найбільш постраждалих регіонів, розрахунок обсягів необхідних інвестицій, а також виявлення вразливих соціальних груп. Для цього використовуються як національні статистичні дані, так і незалежні міжнародні оцінки, що забезпечує об'єктивність і достовірність. На цьому етапі формується аналітична база для подальшого стратегічного планування, яка визначає ключові проблеми та ризики.
2. Визначення стратегічних цілей і пріоритетів. Після оцінки потреб відбувається формування системи цілей державної політики. Йдеться про визначення пріоритетів відновлення – забезпечення соціального захисту постраждалого населення, відбудову інфраструктури, відновлення економічної активності, зміцнення енергетичної незалежності, гарантування продовольчої безпеки та розвиток людського капіталу. Цілі формуються у вигляді конкретних орієнтирів, які відповідають принципам сталого розвитку та європейської інтеграції. Важливо, щоб вони мали чітко вимірюваний характер і могли бути оцінені в процесі реалізації.
3. Розроблення сценаріїв і вибір моделі розвитку. На цьому етапі готуються кілька варіантів розвитку з урахуванням можливих внутрішніх і зовнішніх умов: сценарій швидкого відновлення за умов масштабної міжнародної допомоги; сценарій поступового зростання при обмежених ресурсах; сценарій змішаного типу, що враховує як зовнішню підтримку, так і внутрішню мобілізацію ресурсів. Вибір оптимальної моделі розвитку здійснюється з урахуванням соціальної прийнятності, фінансових можливостей і відповідності стратегічним пріоритетам.
4. Формування програмно-цілевих документів. Цей етап передбачає розробку національної стратегії післявоєнного відновлення та конкретних державних цілевих програм. Документи включають визначення завдань, інструментів їх досягнення, джерел фінансування, термінів реалізації та відповідальних виконавців. Важливо, щоб вони мали інтегрований характер і узгоджувалися з міжнародними рамковими програмами (наприклад, ініціативами ЄС, Світового банку, Програми розвитку ООН).
5. Інституціоналізація та координація. На цьому етапі створюються або посилюються інституції, які відповідають за реалізацію стратегічного плану. Йдеться про органи державної влади, координаційні ради, спеціальні агентства з відновлення та механізми взаємодії з місцевим самоврядуванням. Важливим завданням є забезпечення прозорості, підзвітності та координації дій між усіма стейкхолдерами – державою, бізнесом, громадянським суспільством та міжнародними донорами.
6. Реалізація програм і політик. Реалізаційний етап охоплює впровадження конкретних проєктів відбудови та соціально-економічних реформ. Серед ключових напрямів – реконструкція житлового фонду та транспортної інфраструктури, підтримка малого і середнього бізнесу, запровадження програм соціального захисту для ветеранів і внутрішньо переміщених осіб, інвестиції у відновлювану енергетику та цифрову інфраструктуру. Реалізація має відбуватися поетапно, з урахуванням пріоритетності потреб та можливостей фінансування.
7. Моніторинг, оцінювання та коригування. Останній етап передбачає постійний контроль за виконанням стратегічних програм, оцінку ефективності їх реалізації та внесення коректив відповідно до нових викликів. Для цього застосовуються системи індикаторів результативності, регулярні незалежні аудити, публічне звітування, а також механізми зворотного зв'язку з громадськістю. Це дозволяє підвищити прозорість процесів і своєчасно реагувати на зміни внутрішніх та зовнішніх умов.

Узгоджена реалізація цих етапів створює основу для стійкого розвитку, зміцнює соціальну довіру до держави та сприяє формуванню позитивного міжнародного іміджу України як держави, що здатна до ефективного відновлення і модернізації (рис. 1).

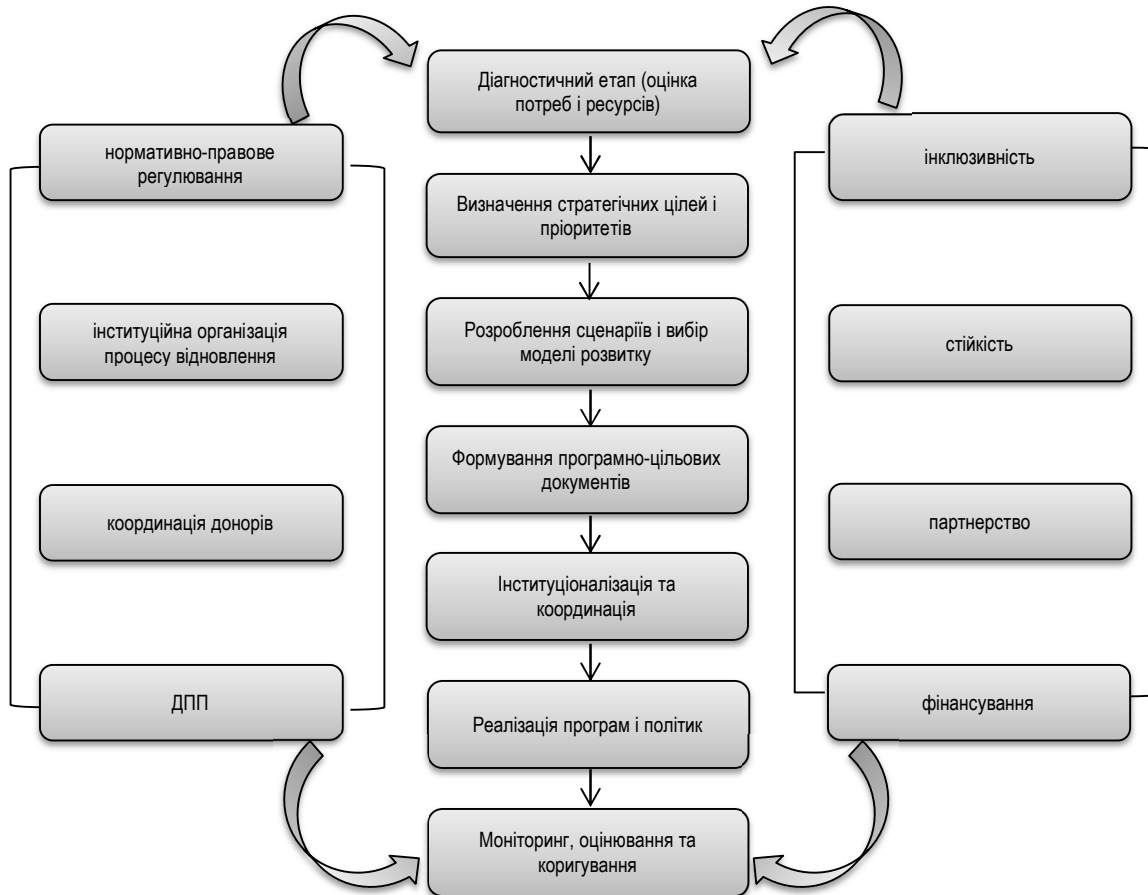

Рис. 1. Етапи стратегічного планування державної соціально-економічної політики у період післявоєнної розбудови

Етапи стратегічного планування утворюють цілісну систему, яка поєднує аналітику, цілевизначення, нормативну й інституційну базу, фінансове та партнерське забезпечення, практичну реалізацію і контроль. Їхня послідовність відображає логіку руху від діагностики до результатів, а взаємопов'язаність забезпечує безперервність процесу і його адаптивність у динамічних умовах післявоєнного розвитку.

Висновки. Проведений аналіз дає підстави зазначити, що стратегічне планування державної соціально-економічної політики в Україні у період післявоєнної розбудови є не лише технічним інструментом управління, а й концептуальною рамкою для формування нового соціального контракту між державою, суспільством і міжнародними партнерами. Воно повинно спиратися на цінності сталого розвитку, враховувати інтереси вразливих груп населення та одночасно створювати умови для модернізації економіки, що у підсумку забезпечить не лише відновлення, а й довготривалу конкурентоспроможність України на глобальному рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. OECD Economic Surveys: Ukraine 2025. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-ukraine-2025_940cee85-en/full-report/raising-investment-and-exports_8614bf29.html?utm (дата звернення: 12.08.2025).
2. Samir Makdissi, Raimundo Soto. Economic Agenda for Post-Conflict Reconstruction. URL: https://erf.org.eg/app/uploads/2020/08/1598531136_133_452682_1395.pdf?utm.com (дата звернення: 12.08.2025).
3. IMF Executive Board Completes the Seventh Review of the Extended Arrangement under the Extended Fund Facility for Ukraine. URL: <https://www.imf.org/en/News/Articles/2025/03/28/pr25081-ukraine-imf-completes-the-7th-rev-of-the-extended-arrangement-under-the-eff?utm.com> (дата звернення: 12.08.2025).
4. World Bank: Ukraine relief, recovery, reconstruction and reform trust fund. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099430504172540289/pdf/IDU-27384831-502e-466d-907e-d497bdd5132d.pdf?utm.com> (дата звернення: 12.08.2025).
5. UNDP: Updated Ukraine Recovery and Reconstruction Needs Assessment. URL: <https://www.undp.org/ukraine/publications/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment?utm.com> (дата звернення: 12.08.2025).
6. Swithern S., Schreiber D. ordination across the HumanitarianDevelopment-Peace Nexus", OECD Development Co-operation. Co-Working Papers. 2023. No. 113. OECD Publishing, Paris.

7. Empowering Ukraine Through a Decentralised Electricity System. A roadmap for Ukraine's increased use of distributed energy resources towards 2030. URL: <https://iea.blob.core.windows.net/assets/b9124406-5b8b-444f-8b20-c4fc22a9221e/EmpoweringUkraineThroughaDecentralisedElectricitySystem.pdf?utm.com> (дата звернення: 12.08.2025).
8. FAO. 2023. Ukraine: Response programme, January–December 2023 – Restoring food systems and protecting food security in Ukraine. Rome. <https://doi.org/10.4060/cc4655en>.
9. Bohle D., Greskovits B. Post-crisis transformations in Eastern Europe. Cambridge University Press, 2022.

REFERENCES

1. OECD Economic Surveys: Ukraine 2025. www.oecd.org. Retrieved from https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-ukraine-2025_940cee85-en/full-report/raising-investment-and-exports_8614bf29.html?utm [in English].
2. Samir Makdissi, & Raimundo Soto. Economic Agenda for Post-Conflict Reconstruction. erf.org.eg. Retrieved from https://erf.org.eg/app/uploads/2020/08/1598531136_133_452682_1395.pdf?utm.com [in English].
3. IMF Executive Board Completes the Seventh Review of the Extended Arrangement under the Extended Fund Facility for Ukraine. www.imf.org. Retrieved from <https://www.imf.org/en/News/Articles/2025/03/28/pr25081-ukraine-imf-completes-the-7th-rev-of-the-extended-arrangement-under-the-eff?utm.com> [in English].
4. World Bank: Ukraine relief, recovery, reconstruction and reform trust fund. documents1.worldbank.org. Retrieved from <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099430504172540289/pdf/IDU-27384831-502e-466d-907e-d497bdd5132d.pdf?utm.com> [in English].
5. UNDP: Updated Ukraine Recovery and Reconstruction Needs Assessment. www.undp.org. Retrieved from <https://www.undp.org/ukraine/publications/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment?utm.com> [in English].
6. Swithern, S., & Schreiber, D. (2023). Ordination across the HumanitarianDevelopment-Peace Nexus”, OECD Development Co-operation. *Co-Working Papers*, 113. OECD Publishing, Paris [in English].
7. Empowering Ukraine Through a Decentralised Electricity System. A roadmap for Ukraine's increased use of distributed energy resources towards 2030. iea.blob.core.windows.net. Retrieved from <https://iea.blob.core.windows.net/assets/b9124406-5b8b-444f-8b20-c4fc22a9221e/EmpoweringUkraineThroughaDecentralisedElectricitySystem.pdf?utm.com> [in English].
8. FAO. 2023. *Ukraine: Response programme, January–December 2023 – Restoring food systems and protecting food security in Ukraine*. Rome. <https://doi.org/10.4060/cc4655en> [in English].
9. Bohle, D., & Greskovits, B. (2022). *Post-crisis transformations in Eastern Europe*. Cambridge University Press [in English].

Подано до редакції 14.08.25 р.
Прийнято до друку 15.09.25 р.